

Återbruk av möbler och annan lös inredning

Arbetsguide

Detta är en arbetsguide för att få in ökat återbruk av möbler och annan lös inredning i samband med lokalanpassning av ett kontor. Guiden riktar sig främst till hyresgäst, inredningsarkitekt och eventuell hyresgästrepresentant, då dessa aktörer är de som har störst rådighet över återbruksgraden av möbler i en lokalanpassning.

De steg som utmärkt sig som centrala för att åstadkomma ökat återbruk av möbler och annan lös inredning i samband med en lokalanpassning av ett kontor är:

Steg 1: Formulera tydliga mål och krav för återbruk av möbler.

Steg 2: Utför tidigt en inventering och värdering av befintliga möbler.

Steg 3: Planera för inköp av begagnade möbler.

Nedan beskrivs dessa centrala processteg mer utförligt.

Steg 1: Formulera tydliga mål och krav för återbruk av möbler

I första fasen av en lokalanpassning fastställs övergripande mål med projektet. Att i detta skede sätta mål kring återbruk underlättar dialog mellan aktörer löpande under processen, genom att målen fungerar som informationsbärare och kommunikationsstöd gentemot alla involverade aktörer. Ett avgörande steg är för hyresgästen att utforma tydliga och uppföljningsbara mål som omfattar återbruk av lös kontorsinredning. I vissa fall kan målen vara grundade i företagets miljöledning och dess mål och krav. Målen kan gärna vara specifika i termer av:

- 1) Vilka typer av produkter som ska utvärderas för återbruk.
- 2) Vilka typer av återbruk som ska beaktas (återbruk av befintliga produkter, inköp av begagnade produkter eller avyttring av begagnade produkter).
- 3) Vilken nivå av återbruk man önskar uppnå (i form av mål för exempelvis återbruksgrad eller klimatnytta).

De uppsatta målen kring återbruk i projektet bör sedan omsättas till en kravspecifikation för den nya lokalen. För att nå en hållbar kontorsinredning i vidare perspektiv bör kravkriterier även omfatta begränsning av farliga ämnen, prioriteringsordning av materialslag såsom återbrukat material, förnybart material, återvunnet material samt krav på produkters livslängd och förberedelse för återbruk och återvinning. Hyresgästen bör även tydliggöra vilka krav som ska gälla för möbler som behöver kläs om/rekonditioneras vad gäller aspekter som förväntad fortsatt livslängd och eventuella krav på begränsningar för innehåll av kemiska ämnen i exempelvis tyger och i rekonditioneringsprocess.

Steg 2: Utför tidigt en inventering och värdering av befintliga möbler

En noggrann inventering av befintliga möbler och annan lös inredning är en viktig grund för inredningsarkitektens möjlighet att utarbeta ett koncept med hög grad av återbruk av befintlig inredning, och även avgöra hur befintlig inredning kan rekonditioneras och kompletteras med nyproducerade möbler.

Arkitekten utvärderar möjligheter med produkterna, om de kan användas i befintligt skick eller behöver rekonditioneras eller kläs om för att tillsammans med eventuella nya möbler kunna passa in i ett nytt koncept. Detta möjliggör även för inredningsarkitekten att kontakta återförsäljare för begagnade möbler för att avgöra intresset för de möbler som inte är intressanta att behålla för fortsatt användning i den nya lokalen och därför kan säljas vidare för externt återbruk.

Hyresgäst eller eventuell hyresgästrepresentant bör förslagsvis ta initiativ till inventeringen under ett så tidigt skede som möjligt för att möjliggöra att inventeringen fungerar som beslutsunderlag i den fortsatta processen och ge svar på frågorna:

- 1) Vad kan fortsätta att användas i befintligt skick?
- 2) Vad kan fortsätta att användas men efter rekonditionering?
- 3) Vad kan säljas eller doneras för återbruk av en annan aktör?
- 4) Vad ska lämnas vidare för avfallshantering (i första hand materialåtervinning)?

För att kunna bedöma värdet av produkterna kan en återbrukskonsult eller återförsäljare anlitas för bedömningen.

Steg 3: Planera för inköp av begagnade möbler

En skillnad jämfört med vid enbart inköp av nyproducerade möbler är att återbruk ofta innebär en förlängd inköpsprocess, som kan grundas i längre tid att hitta produkter, men även i behov av omtapetsering/rekonditionering av möbler för att anpassa till inredningskoncept, samt mellanlagring under perioden från inköp och tills lokalen är klar för inredning.

Entreprenörer bör handlas upp med tydliga förutsättningar som möjliggör återbruk. Det kan handla om uppföljning av uppkomna avfallsmängder, krav på avfallssortering, uppföljning av mängder som gått vidare för externt återbruk och mängder som rekonditionerats för att därefter återbrukas i den nya lokalen. Finns krav på kemikalieinnehåll behöver detta bevakas i rekonditionerings- och omtapetsering, liksom eventuella krav på miljöanpassad transport.

Det finns leverantörer idag på marknaden som erbjuder helhetslösningar, det vill säga både avhämtning av befintliga möbler, försäljning av begagnade möbler, omtapetsering/rekonditionering, mellanlagring och transport och även avfallshantering för inredning som inte längre har ett värde på marknaden.

Inköp av möbler bör ske enligt principen:

- 1) Inköp av begagnade möbler, eventuellt tillval av rekonditionering.
- 2) Inköp av nyttillverkade möbler med relevanta kravkriterier, exempelvis för lång livslängd och återvunna material.